

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03- 5557/1

Podgorica, 23. april 2012. godine

MINISTARSTVO ZA INFORMACIONO DRUŠTVO I TELEKOMUNIKACIJE
- n/r ministra, gospodina Vujice Lazovića -

Poštovani gospodine Lazoviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 052-01-821/1-12 od 27. marta 2012. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o digitalnoj radio-difuziji*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent nemamo primjedbi.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o digitalnoj radio-difuziji izvršice se izmjene u dijelu rokova koji su propisani Zakonom, a odnose se na produženje krajnjeg roka za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje televizijskih programa u Crnoj Gori zbog kašnjenja realizacije i faze koja podrazumijeva instalaciju i puštanje u rad opreme na 43 lokacije.

Za sprovođenje obaveza koje proističu iz dostavljenog Predloga zakona u 2013. godini potrebna finansijska sredstva iznose 1.100.000 € a odnose se na nabavku opreme za II fazu u iznosu od 500.000 € kao i za pokriće uvećanih troškova električne energije u iznosu od 600.000 €.

S obzirom da proces prelaska sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme koji se finansira kroz IPA projekat kasni sa realizacijom, Ministarstvo finansija je saglasno da se sredstva u iznosu od 500.000 € za nabavku opreme za II fazu projekta planiraju Zakonom o budžetu za 2013. godinu. Međutim, Ministarstvo finansija nije saglasno da se sredstva za pokriće uvećanih troškova električne energije u iznosu od 600.000 € obezbijede iz budžeta Crne Gore i predlažemo da se sredstva za navedene namjene planiraju Finansijskim planom Radio-difuznog centra d.o.o. za 2013. godinu.

Napominjemo da je, shodno Zaključku Vlade Crne Gore broj 03-12629/3 od 23. decembra 2011. godine, iz budžeta Crne Gore sa potrošačke jedinice Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije Radio preneseno 400.000 € na račun Radio-difuznog centra za pomenuti projekat. Takođe, mišljenjem Ministarstva finansija broj 03-3557/1 od 19. januara sugerisano je da se jedan dio sredstava za kofinansiranje ovog projekta planira u budžetu Radio-difuznog centra d.o.o. za 2012. godinu s obzirom na činjenicu da Statutom ovog Društva nije predviđena mogućnost da se dobit uplaćuje Osnivaču, tj Vladi Crne Gore.

Uvidom u RIA obrazac utvrđeno je da se Predlogom zakona planira donošenje podzakonskih akata koji neće uticati na povećanje finansijskih obaveza.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Milorad Katnić

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČ

Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije

NASLOV PROPISA

Izmjena i dopuna Zakona o digitalnoj radio-difuziji

Odjeljak 1: Definisane probleme

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- ✓ Izmjene i dopune Zakona o digitalnoj radio-difuziji treba da riješe problem elektronskim emiterima. Proizilazi potreba za promjenom zakona tj prolongiranjem rokova, kojim bi se omogućilo elektronskim emiterima da dobiju nova odobrenja za korišćenje frekvencije za emitovanje televizijskih programa u analognoj tehnologiji, a radi usaglašavanja sa Zakonom o elektronskim medijima.
- ✓ Uzrok problema su rokovi definisani samim zakonom i prelazak sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme. Shodno IPA sredstvima, Evropska komisija učestvuje u procesu prelaska sa analogne na digitalne radio-difuzne sisteme u iznosu od 1.6 mil. eura. Kako je došlo do kašnjenja u isporuci opreme koju finansira EK, proces prelaska na digitalne radio-difuzne sisteme se prolongira dok izabrani ponuđač od strane EK ne isporuči i instalira opremu na emisionim lokacijama Bjelasica, Tvrdas, Podgorica i Lovćen koja podrazumjeva ukupno 43 lokacije. Država ne može da pokrene Tenderski postupak nabavke opreme za drugu fazu do momenta puštanja u rad opreme prve faze zbog kompatibilnosti opreme prve i druge faze.
- ✓ Nemogućnost elektronskih emitera, koji posluju na tržištu Crne Gore, da dobiju nova odobrenja za korišćenje frekvencija putem analogne radio-difuzije..
- ✓ Nema oštećenih, ali ukoliko se nebi izmjenio zakon došlo bi do "medijskog mraka" u Crnoj Gori jer zakon ne dozvoljava da se nakon 31.12.2012. godine koristi analogna tehnologija prenosa radio-difuznih signala.
- ✓ Bez normativno-pravno regulisanja oblasti koja se tiče rokova u digitalnoj radio-difuziji, došlo bi do gašenja analogne radio-difuzije i prenosa TV signala u Crnoj Gori tj do gašenja "free to air" signala koji je besplatan za sve korisnike u Crnoj Gori.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- ✓ Jedan od osnovnih ciljeva koji se predloženim propisom postiže jeste oslobađanje Radio frekventnog spectra kao i bolji, sigurniji i kvalitetniji prenos signala elektronskih emitera.

- ✓ Strategijom razvoja informacionog društva 2012-2016 u odeljku 2.1.2 pominje se digitalna dividenda, što znači da nakon okončanja procesa prelaska sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme oslobodiće se dio RF spektra koji će poslužiti za digitalnu dividendu.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).

- ✓ Rješavanje problema je jedino moguće provesti donošenjem propisa o ovoj oblasti. Ne regulisanjem ove oblasti, ne bi se utvrdila odredba za sticanjem statusa operatora multipleksa i operatora predajničke mreže, kao i obaveze svih subjekata u samom procesu.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- ✓ Sprovođenje procesa će dovesti do značajnih materijalnih ulaganja u sistem, koji će rezultirati boljim, kvalitetnijim i sigurnijim prenosom radio-difuznih signala. Takođe, dovešće do oslobađanja RF spektra, koji će se ponuditi na tržištu mobilnih operatora. S obzirom da je Vlada preuzela obavezu investiranja u ovaj proces za Javni servis, a zbog medijskog pluralizma odlučeno je da se sistem napravi za sve elektronske emitere u Crnoj Gori.
- ✓ Propis ne donosi nikakve troškove pravnim licima (elektronskim emiterima), jer je država Crna Gora odlučila da kroz IPA projekat finansira process prelaska sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme. Nabavka opreme i stavljanje u funkciju prve mreže za digitalnu zemaljsku radio-difuziju je pokrenut preko IPA fonda, gdje Evropska komisija finansira projekat sa ukupno 1.600.000 € a obaveza države Crne Gore je u iznosu od 1.050.000 €. Projekat je podijeljen u II faze i to: Prvu fazu koju finansira Evropska komisija a podrazumjeva instalaciju i puštanje u rad opreme na ukupno 43 lokacija i II fazu koju finansira država Crna Gora a podrazumjeva instalaciju i puštanje u rad opreme koju finansira Evropska komisija, nijesmo u mogućnosti da pokrenemo Tenderski postupak za nabavku II faze opreme koju finansira država Crna Gora zbog kompatibilnosti opreme I i II faze. Vlada Crne Gore je u toku 2010. godine izdvojila 150.000 € za izradu Glavnog projekta predajničke mreže i u decembru mjesecu 2011. godine Vlada je prenijela na račun RDC-a iznos od 400.000 €, te stoga za sprovođenje zakona je potrebno obezbijediti još 500.000 € shodno IPA projektu i učešću države Crne Gore. Što se tiče građana, propis utiče na povećanje troškova zbog nemogućnosti države da učestvuje u nabavci resivera, koji će služiti kao konverter digitalnog signala u signal pogodan za TV prijemnike.
- ✓ Pozitivne posljedice opravdavaju njegovu primjenu jer se oslobađa RF spektar koji će se ponuditi tržištu. Sa oslobođenim spektrom postoji mogućnost da mobilni operatori ponude nove korpe servisa građanima kao i nove tehnologije (npr. 4G itd.).
- ✓ Radio-difuzni centar d.o.o. je prepoznat kao operator multipleksa i operator predajničke

- mreže, ali se propisom utvrđuje odredba za sticanjem statusa operatora multipleksa i operatora predajničke mreže čime se utiče na stvaranje konkurentnosti u ovoj oblasti.
- ✓ Predlog akta će biti implementiran od strane učesnika u procesu, a za njegovu kontrolu će biti zadužena resorna ministarstva i regulatorna tijela nadležna za elektronske komunikacije i audiovizuelne medijske usluge, imajući u vidu da je predlog predmetnog zakona usko vezan kako za sektor elektronskih komunikacija, tako i za sektor audiovizuelnih medijskih usluga.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

- ✓ Korišćena je eksterna ekspertiza kroz formiranje Radne grupe za analizu cijene koštanja uvođenja DVB-T2 standarda u procesu digitalizacije radio-difuzije u Crnoj Gori, kao i iskustvo zemalja u okruženju koje su donijele ovakav ili sličan akt. Takođe, korišćeni su i: zvanično saopštenje Evropske komisije Evropskom parlamentu i Savjetu, Evropskom komitetu za ekonomske i socijalne poslove i Regionalnim komitetima o preporukama za prelazak sa analogne na digitalnu radio-difuziju (COM(2003) 541) od 17. septembra 2003. godine i zvanično saopštenje Evropske komisije Evropskom parlamentu i Savjetu, Evropskom komitetu za ekonomske i socijalne poslove i Regionalnim komitetima o preporukama za ubrzavanje procesa prelaska sa analogne na digitalnu radio-difuziju (COM(2005) 204) od 24. maja 2005. godine.
- ✓ Za ovaj akt konsultovani su: RDC kao i regulatori za oblasti elektronskih komunikacija i elektronskih medija.
- ✓ Nakon konsultacija sa zainteresovanim stranama pristupilo se izmjeni i dopuni zakona, kako bi se omogućilo elektronskim emiterima da dobiju nova odobrenja za korišćenje frekvencije za emitovanje svojih televizijskih programa u analognoj tehnologiji, zbog usaglašavanja sa Zakonom o elektronskim medijima.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- ✓ Prepreke koje mogu nastati za implementaciju su nedovoljna edukacija osoblja u RDC-u koja će raditi sa budućom opremom, nekompatibilnost opreme I i II faze i nedostajuća sredstva u budžetu za implementaciju projekta.
- ✓ RDC je planirao da u toku 2012. godine izvrši obuku ljudi koji će raditi sa novom opremom.
- ✓ Puštanje u rad digitalnog signala sa emisionih lokacija je glavni i jedini indikator.
- ✓ Za sprovođenje propisa je zaduženo Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije i Ministarstvo kulture, kao i regulatori za oblast elektronskih komunikacija i elektronskih medija.